

Бібліографія.

Ганна Барвінок. Майорова. Видає Микола
Венижин з народи ювілейю авторки. Ви-
даєжнито „Будичина“, № 1. Київ-Чер-
нівці, 1911.

Ювілейне видання на честь відомої
авторки „Оповіданнів з народніх уст“
стало разом і посмертним виданням. Доля
нече не скотіла дати їй часу, щоб наті-

шитись тією загальною пошаною од громадянства, що виявилась під час недавнього ювілею Ганни Барвінок, і перервала нитку цього довгого і такого симпатичного життя. Оповідання „Майорівна“, написане ще р. 1904-го, вийшло вже по смерті авторки.

І ледві чи варто було його видавати—чи то як „ювілейний дарунок“, чи навіть як посмертний твір. Ганна Барвінок, що за-молоду та під час дозрілого віку свого дала було чимало гарних, хоч і не першорядної ваги творів, давно вже пережила себе, як письменниця. В останніх своїх творах, що друкувалися вже по виході II збірки оповідань р. 1902-го, Г. Барвінок розгубила всі свої гарні прикмети, збільшивши натомість лихі. Зайва балаканина, заплутаність дії, зображення од головної теми і т. і., що помічається і в кращих творах Ганни Барвінок, у цих останніх доходить вже до такої міри, що читати їх просто не можна без великої зануди. Авторка так само, як і перше, бере теми з життя, здебільшого з давніх своїх споминів, і намагається по давньому фотографувати події я особ. Але пригасла фантазія не постачає вже свіжих життєвих фарб і через те виходить щось надзвичайно бліде, роблене, без іскри натхнення,—і через те мертвє і нікому непотрібне. До того ж ще переборщений менторський тон з вічними я недоречними посиланнями на культуру—до решти псус вражіння. Взяти хоча б „Майорівну“. Напевне основу оповідання взято з дійсного життя, але оброблено II так, що вона стає, цілком неймовірною. Замість психічних переживаннів дивного подружжя лишняється самий голий кістяк подій з усякими скоками на бік та одволіканням од теми. Трапляються просто незрозумілі фрази і ситуації. І перечитавши оповідання, мимоволі запитаєш себе—на що це? За-для кого написано оповідання я видано?

Видавець обіцяє незабаром подати друком і інші недруковані досі твори Ганни Барвінок. На мою думку, коли це треба зробити, то тільки з великою обережністю ради пошани до самої пам'яті помершої письменниці. Вона ж не належить до тих світочів людськості, кожне слово яких має свій інтерес, і плодити макулатуру, покриваючись іменем засłużеної письменниці, ледві чи свідчить це про розумну пошану до II заслуг. Нерозбірливість може тут обернутися просто в ведмежу послугу, яка дуже пошкодить літературному обличчю симпатичної письменниці.

До оповідання долучено чималу передмову д. Венгжина, — характеристику Ганни Барвінок. На жаль, характеристика мало не вся складається з виписок із чужих творів, не об'єднаних певною провідною думкою, і повна переборщених компліментів на адресу Ганни Барвінок. Сказати напр., що вона „сама без одпочинку і з надзвичайною енергією засіває широке українське поле“ (стор. 15) можна тільки, щілком не рахуючись ні з дійсністю, ні з діяльністю небіжки. Так само цілком зайве виправдування Ганни Барвінок за ідеалізацію кріпацьких відносин,—виправдування, що скидається подекуди на апологію кріпацтва. А вже найвищим комизмом бренить підхвачена у д. Євшана думка, що „найкраще не мати критиків ніякого світогляду“ (ст. 19). Як те „найкраще“ показується на практиці—тому за добру ілюстрацію може бути вся стаття д. Венгжина, наскрізь несамостійна і повна наївної балаканини там, де автор пробув од себе говорити.